
**RAPORT Z EWALUACJI TRAFNOŚCI, PRZEWIDYWANEJ
SKUTECZNOŚCI I EFEKTYWNOŚCI REALIZACJI
STRATEGII ROZWOJU MIASTA WĘGROWA NA LATA
2021-2030**

**MIASTO WĘGRÓW
POWIAT WĘGROWSKI
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE**

WĘGRÓW 2022

Opracowanie:

Westmor Consulting

Urszula Wódkowska

Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek

Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów:

Karolina Drzewiecka – Kierownik Projektu

Joanna Kaszubska – Konsultant

Spis treści

Wstęp.....	4
1. Przebieg prac w ramach opracowania Strategii	5
2. Cel i zakres ewaluacji	8
3. Trafność	9
4. Skuteczność	11
5. Efektywność	12
6. Spójność wewnętrzna i zewnętrzna	13
7. Spostrzeżenia wynikające z procesu ewaluacji ex-ante.....	15

Wstęp

Przed przyjęciem strategii rozwoju, zgodnie z art. 10a ust. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju przeprowadza uprzednią ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii rozwoju.

Miasto Węgrów przystąpiło do opracowania Strategii Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030 na podstawie uchwały nr XLII/269/2021 Rady Miejskiej Węgrowa z dnia 28 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Proces opracowania Strategii Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030 przeprowadzony był z udziałem lokalnych interesariuszy, uwzględniając przy tym mieszkańców miasta Węgrowa, sąsiednie gminy, lokalnych partnerów społecznych i gospodarczych oraz Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Lublinie.

Na każdym etapie prac na projektem Strategii weryfikowano zasadność zgłaszanych uwag i opinii, a następnie uwzględniano je w opracowywanym dokumencie. W prace nad Strategią zaangażowano podmiot zewnętrzny przy stałej współpracy z wyznaczonymi pracownikami Urzędu Miejskiego w Węgrowie, którzy odpowiedzialni byli m.in. za dostarczenie niezbędnych danych będących w zasobach Urzędu, konsultacje w sprawie zapisów w Strategii, informowanie społeczeństwa o prowadzonych konsultacjach społecznych i ich wynikach.

Dokument Strategii został opracowany zgodnie z przepisami i wymaganiami zawartymi w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, ale także w oparciu o poradnik praktyczny przygotowany na zlecenie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej pn. „Strategia rozwoju gminy – krok po kroku”.

1. Przebieg prac w ramach opracowania Strategii

Punktem wyjścia do opracowania przedmiotowej Strategii było przeprowadzenie diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej miasta, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych. W ramach analizy sytuacji społeczno-gospodarczej i uwarunkowań przestrzennych przeprowadzono badanie ankietowe, którego celem było określenie kierunku rozwoju Miasta. Formularz ankietowy wypełniło 115 osób. Po opracowaniu projektu Strategii, w tym ustaleniu wizji rozwoju, misji i celów strategicznych w perspektywie do 2030 roku, projekt dokumentu został wyłożony do wglądu publicznego. Wszyscy zainteresowani mieli możliwość wzięcia udziału w konsultacjach społecznych, w tym zgłoszenia swoich sugestii, opinii bądź ewentualnych uwag.

Konsultacje społeczne w formie wyłożenia projektu dokumentu do wglądu publicznego trwały od 12.04.2022 r. do 16.05.2022 r. Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz uchwałą nr XLII/269/2021 Rady Miejskiej Węgrowa z dnia 28 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, Burmistrz Miasta Węgrowa, poprzez ogłoszenie, zaprosił mieszkańców miasta Węgrowa, gminy sąsiednie, lokalnych partnerów społecznych i gospodarczych oraz Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Lublinie do zapoznania się z projektem Strategii Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030. Wszyscy zainteresowani mieli prawo składać wnioski, zastrzeżenia bądź uwagi do projektu Strategii, które można było zgłaszać na udostępnionym formularzu, który następnie należało przesłać na adres Urzędu Miejskiego w Węgrowie lub złożyć osobiście w Urzędzie, lub przesłać zeskanowany za pośrednictwem poczty elektronicznej. Ponadto podczas trwania konsultacji odbyło się spotkanie konsultacyjne 10.05.2022 w Urzędzie Miejskim w Węgrowie, w ramach którego przedstawiono m.in. podsumowanie diagnozy, omówiono zaproponowaną wizję i misję oraz cele strategiczne i kierunki działań.

Opracowany projekt Strategii przedłożono Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Mazowieckiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu wraz z wnioskami o odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W piśmie z dnia 10.06.2022 r. (znak: ZS.7040.58.2022.KB) Mazowiecki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny poinformował, że nie stwierdza potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowiska

dla dokumentu pn.: „Strategia Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030”, z uwagi na to, iż: realizacja postanowień dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko oraz projekt dokumentu obejmuje obszar wyłączenie w graniach jednej gminy.

W piśmie z dnia 12.09.2022 r. (znak: WOOS-III.410.329.2022.ET) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie uzgodnił, że projekt nie jest dokumentem, dla którego, zgodnie z art. 46 i art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, ze zm.), wymagane jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, gdyż z analizy uwarunkowań, o których mowa w art. 49 ww. ustawy (mając na uwadze charakter działań przewidzianych w dokumencie, ich rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko oraz cechy obszaru objętego projektem), wynika, iż: przedmiotowy dokument nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na obszary Natura 2000, a także nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.

Mając powyższe na uwadze odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, o czym poinformowano w obwieszczeniu z 19.09.2022 r. wraz z uzasadnieniem zamieszczonym w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Węgrowie.

Projekt Strategii został również przekazany do Zarządu Województwa Mazowieckiego w celu wydania opinii, o której mowa w art. 10f ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. W piśmie z dnia 29.04.2022 r. (znak: OTS-UO-051.8.2022.BW) Zarząd Województwa Mazowieckiego w Warszawie wskazał, iż do czasu uchwalenia strategii rozwoju województwa mazowieckiego na podstawie znowelizowanych w 2020 r. przepisów, nie ma możliwości zaopiniowania strategii rozwoju gminy na podstawie art. 10f ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym.

Mając na uwadze fakt, iż Sejmik Województwa Mazowieckiego uchwałą 72/22 z dnia 24.05.2022 r. przyjął Strategię Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+, w projekcie Strategii Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030 wprowadzono zmiany i uzupełnienia dotyczące uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w nowej strategii rozwoju województwa. Opracowany wcześniej projekt Strategii Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030 uwzględniał bowiem ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej wynikające ze Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku przyjętej przez Sejmik Województwa Mazowieckiego uchwałą nr 158/13 z dnia 28 października

2013 r., która obowiązywała na etapie opracowania, a następnie konsultacji społecznych i opiniowania projektu Strategii Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030. Wprowadzone zmiany w zakresie ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej nie wpływają na określone cele strategiczne ani wyznaczone kierunki działań do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030.

W celu uzyskania opinii Zarządu Województwa Mazowieckiego, w związku z wprowadzonymi zmianami w treści projektu Strategii, 11.10.2022 r. wystąpiono ponownie z wnioskiem o wydanie opinii dla projektu „Strategii Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030”. W piśmie z dnia 14.11.2022 r. (znak: OTS-UO.051.8.2022.EP.3) Zastępca Dyrektora Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego w Warszawie, działając z up. Zarządu Województwa Mazowieckiego, poinformował o pozytywnym zaopiniowaniu przedmiotowego projektu Strategii, wskazując, że uwzględni on ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określone w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze, przyjętej uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 72/22 z dnia 24 maja 2022 r.

Prace nad Strategią Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030 były wykonywane zgodnie z harmonogramem określonym w uchwale nr XLII/269/2021 Rady Miejskiej Węgrowa z dnia 28 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Wyjątek stanowiło pozyskanie opinii od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie. Ze względu na opóźnienie ww. organu opinia została wydana później niż przewidywał harmonogram, jednak termin ten był niezależny od Wykonawcy opracowania.

2. Cel i zakres ewaluacji

Ewaluacja, w zależności od momentu rozpoczęcia badania, może dotyczyć trzech etapów. Pojawia się:

- na etapie planowania i projektowania interwencji (ewaluacja ex-ante), której rolą jest ocena trafności założeń planowanej interwencji (w tym określonych celów) oraz jej logiki i planowanego sposobu realizacji,
- na etapie wdrażania interwencji (ewaluacja on-going), w ramach której ocenia się poziom realizacji celów na poszczególnych etapach realizacji wraz z identyfikacją czynników mających wpływ na sukces lub porażkę, możliwe jest wówczas dokonywanie korekt i usprawnień rzutujących na końcowe efekty strategii,
- po zakończeniu realizacji interwencji (ewaluacja ex-post), której rolą jest podsumowanie efektów działań podejmowanych w ramach interwencji oraz wyciągnięcie wniosków i sformułowanie rekomendacji użytecznych dla przyszłych działań.

Niniejszy raport stanowi podsumowanie przeprowadzonej ewaluacji ex-ante, której celem była kompleksowa ocena opracowanego projektu Strategii Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030. Badanie ewaluacyjne jest próbą znalezienia odpowiedzi na pytanie, czy działania planowane w ramach strategii przyniosą zakładane efekty, czy cele zostały właściwie określone i czy za pomocą uwzględnionych działań i zasobów cele są możliwe do osiągnięcia. Dokonywana jest zatem ocena trafności założeń, ich spójności i planowanego sposobu realizacji strategii rozwoju, która następnie ma posłużyć poprawie jakości planowanej do uruchomienia interwencji. Analizie poddano nie tylko przebieg procesu tworzenia projektu Strategii, ale jej poprawność, trafność, spodziewaną efektywność, skuteczność i spójność. W ramach oceny zweryfikowano również aktualność wniosków wynikających z przeprowadzonej diagnozy.

Pod uwagę wzięto następujące kryteria:

- trafność celów strategicznych i planowanych działań względem zidentyfikowanych problemów lub wyzwań,
- przewidywana skuteczność działań na rzecz realizacji celów oraz metod ich wdrażania i zabezpieczenia odpowiednich zasobów,
- przewidywana efektywność zasobów przeznaczonych na realizację działań,
- spójność wewnętrzna między celami a priorytetami i działaniami oraz zewnętrzna między założeniami strategii a założeniami dokumentów wyższego rzędu lub równorzędnymi.

3. Trafność

Trafność oznacza adekwatność postawionych celów i wybranych do realizacji działań do zidentyfikowanych problemów, potrzeb i posiadanych zasobów.

Przed przystąpieniem do opracowania projektu Strategii Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030 przeprowadzono diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej miasta, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, której wnioski zaprezentowano również w projekcie Strategii. Dokonano analizy potencjału społeczno-gospodarczego miasta, uwzględniając przy tym przestrzenne uwarunkowania. Diagnoza była punktem wyjścia do konstruowania celów strategicznych i określania kierunków rozwoju.

Analizie poddano sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenną. W ramach diagnozy sytuacji społecznej przeanalizowano następujące elementy: sytuację demograficzną, dostęp do placówek edukacyjnych i wyniki w nauce dzieci i młodzieży ze szkół, dostęp do usług kulturalnych i różnych form sportu i rekreacji, dostęp do usług w zakresie pomocy społecznej, dostęp do usług zdrowotnych, aktywność społeczną oraz poziom bezpieczeństwa.

W ramach diagnozy sytuacji gospodarczej analizie poddano liczbę i strukturę zarejestrowanych podmiotów gospodarczych oraz lokalny rynek pracy, w tym liczbę pracujących i bezrobotnych.

W zakresie sytuacji przestrzennej przeanalizowano m.in. strukturę zagospodarowania gruntów, walory przyrodnicze, jakość powietrza, dostęp do infrastruktury komunikacyjnej, zasób mieszkaniowy, zaopatrzenie w energię elektryczną, ciepło i gaz, a także system wodno-kanalizacyjny i gospodarkę odpadami.

Diagnoza została przygotowana m.in. w oparciu o: dane Urzędu Miejskiego w Węgrowie, ogólnodostępne dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), dane udostępniane na stronach internetowych instytucji zewnętrznych (np. dane Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Warszawie, dane Państwowej Komisji Wyborczej), realizowane programy i obowiązujące dokumenty planistyczne Miasta, a także sporządzane i publikowane co roku raporty o stanie Miasta. Ponadto dokonano analizy zdolności inwestycyjnej Miasta, bazując na sprawozdaniach z wykonania budżetu Miasta.

W ramach diagnozy przeprowadzono także badanie ankietowe i oceniono potencjał jakości życia w Węgrowie. Pytania zamieszczone w formularzu ankietowym dotyczyły oceny realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych oraz społecznych, obecnej oraz przyszłej sytuacji społeczno-gospodarczej, najistotniejszych problemów do rozwiązania oraz atutów miasta, które można wykorzystać w przyszłości.

Podsumowaniem etapu prac związanych z przeprowadzeniem diagnozy strategicznej była analiza SWOT, polegająca na identyfikacji mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń. Zalety i ograniczenia wynikające z wewnętrznych uwarunkowań, jak również szanse i bariery rozwoju pochodzące z otoczenia miasta zostały przedstawione w następujących obszarach: przestrzeń i środowisko, społeczeństwo, gospodarka, infrastruktura techniczna oraz infrastruktura społeczna.

Poznanie i zestawienie ze sobą mocnych i słabych stron, jak również szans i zagrożeń pozwoliło na określenie potencjałów rozwoju i potrzeb miasta, na podstawie których wyznaczono następnie cele strategiczne, a w ramach nich również kierunki działań w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Na podstawie przeprowadzonej analizy potwierdzono, że istnieją związki przyczynowo skutkowe pomiędzy zidentyfikowanymi celami, a zdiagnozowanymi problemami i potrzebami wykazanymi w diagnozie.

Poniżej przedstawiono zagadnienia ewaluacyjne w ramach kryterium trafności wraz z uzasadnieniem.

Zagadnienie ewaluacyjne	Uzasadnienie
Identyfikacja potencjałów i wyzwań rozwojowych miasta	<p>Potencjały i wyzwania wynikają z przeprowadzonej diagnozy w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej na podstawie analizy danych zastanych oraz w oparciu o badanie opinii w ramach przeprowadzonej ankietyzacji.</p> <p>Mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia zidentyfikowane w ramach analizy SWOT zostały potwierdzone przez uczestników spotkania konsultacyjnego.</p> <p>Na ich podstawie określono cele strategiczne i niezbędne do ich realizacji kierunki działań.</p>
Powiązanie diagnozy z celami strategicznymi	<p>Diagnoza uwzględnia analizę sytuacji społecznej, gospodarczej i uwarunkowań przestrzennych. Cele strategiczne i kierunki działań zostały określone w ramach 3 wymiarów odpowiadających badanych sferom w diagnozie, tj. w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym.</p>
Zgodność wizji rozwoju oraz celów strategicznych z opiniami interesariuszy	<p>Wizja przedstawia stan pożądaný, do którego Miasto chce dążyć do 2030 r.</p> <p>Finalny zapis wizji spotkał się z aprobatą uczestników procesu konsultacji społecznych.</p> <p>W wyniku zgłoszonych uwag i sugestii w ramach wyłożenia projektu dokumentu do wglądu publicznego, doprecyzowano planowane zadania, których realizacja będzie służyła osiągnięciu celów strategicznych i określonej wizji rozwoju.</p>

Zagadnienie ewaluacyjne	Uzasadnienie
Poprawność wyznaczania celów	Cele zostały określone z zastosowaniem reguły od ogółu do szczegółu. Przedstawiono 3 główne cele strategiczne, w ramach których następnie uszczegółowiono cele operacyjne. Wśród nich doprecyzowano kierunki działań i zadania zmierzające do osiągnięcia celów.
Zrozumiałość i dostępność treści dokumentu	Dokument spełnia podstawowe kryteria dostępności, w tym został sporządzony czcionką bezszeryfową o rozmiarze przeważnie 11, z uwzględnieniem odstępów między akapitami. Ponadto treść dokumentu była wielokrotnie weryfikowana, nie tylko pod kątem merytorycznym, ale również w zakresie poprawności językowej.

4. Skuteczność

Skuteczność to możliwość osiągnięcia wyznaczonych celów poprzez zdefiniowane priorytety i działania.

W projekcie Strategii każdemu kierunkowi działań w ramach wyznaczonych celów strategicznych w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym przypisano wskaźniki, które powinny zostać uwzględnione na następnym etapie badania ewaluacyjnego, tj. na etapie wdrażania Strategii w ramach okresowego monitorowania stopnia realizacji celów, w tym poszczególnych działań strategicznych oraz w ramach ewaluacji ex-post, tj. po zakończeniu wdrażania przedmiotowej Strategii.

Zaproponowane wskaźniki są możliwe do zmierzenia w oparciu o dane Urzędu Miejskiego w Węgrowie, jak również danych będących w zasobach podmiotów zaangażowanych w realizację poszczególnych działań.

Poniżej przedstawiono zagadnienia ewaluacyjne w ramach kryterium skuteczności wraz z uzasadnieniem.

Zagadnienie ewaluacyjne	Uzasadnienie
Realność osiągnięcia celów strategicznych	W ramach każdego celu strategicznego, określono działania zmierzające do jego osiągnięcia. Ponadto przedstawiono oczekiwane rezultaty z realizacji poszczególnych działań, a kierunkom działań przypisano właściwe wskaźniki służące monitorowaniu ich wykonania, ale jednocześnie będące miernikami osiągnięcia zakładanych celów. Działaniom przypisano podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie oraz możliwe do zastosowania źródła finansowania.

Zagadnienie ewaluacyjne	Uzasadnienie
Skuteczność systemu wdrażania Strategii	System wdrażania Strategii opiera się o standardowe narzędzia oraz zasady monitorowania wdrażania dokumentów strategicznych. Przedstawiono jednostki odpowiedzialne za realizację działań strategicznych, jak również podział zadań dotyczących samej realizacji Strategii.

5. Efektywność

Efektywność sprowadza się do oceny uzasadnienia zdefiniowanych celów pod kątem przewidywanych nakładów finansowych.

Nakłady finansowe na realizację zadań zmierzających do osiągnięcia celów strategicznych będą określane w ramach planowania inwestycji w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Co roku należy weryfikować budżet Miasta w celu zabezpieczenia odpowiedniej wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację działań strategicznych. Warto również podkreślić, że Miasto będzie realizowało część działań w oparciu o środki zewnętrzne. W tym zakresie ważne jest bieżące śledzenie naborów wniosków w ramach funduszy krajowych, jak i zagranicznych, w tym przygotowanie niezbędnej dokumentacji aplikacyjnej w celu ubiegania się o dofinansowanie.

W projekcie Strategii uwzględniono finansowanie działań zarówno w ramach budżetu Miasta, jak i również w oparciu o środki pochodzące z budżetu państwa, województwa czy powiatu, ale także z funduszy europejskich. Działania strategiczne mogą być również realizowane przez podmioty zewnętrzne w oparciu o własne budżety tych jednostek.

Poniżej przedstawiono zagadnienia ewaluacyjne w ramach kryterium efektywności wraz z uzasadnieniem.

Zagadnienie ewaluacyjne	Uzasadnienie
Jakość systemu wdrażania strategii rozwoju	W projekcie Strategii przedstawiono system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych. Określono podział zadań między poszczególnymi jednostkami, z uwzględnieniem organu wykonawczego. Zarekomendowano także przyjęcie i aktualizację szczegółowych programów i planów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji celów wskazanych w Strategii w poszczególnych dziedzinach (np. pomocy społecznej, ochrony środowiska, rewitalizacji, gospodarki niskoemisyjnej oraz pozostałych strategii i programów jednorocznych).

6. Spójność wewnętrzna i zewnętrzna

Analiza dokumentów strategicznych wyższego rzędu wskazuje, że proponowane cele i działania zawarte w Strategii są komplementarne z dokumentami na poziomie krajowym i wojewódzkim.

Dokument Strategii został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, ale także w oparciu o poradnik praktyczny przygotowany na zlecenie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej pn. „Strategia rozwoju gminy – krok po kroku”.

Przy formułowaniu, pod uwagę wzięto założenia obowiązujących dokumentów strategicznych wyższego rzędu, tj.:

- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.,
- Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze,
- Strategia Terytorialna Partnerstwo Razem dla rozwoju Doliny Liwca +.

Poniżej przedstawiono zagadnienia ewaluacyjne w ramach kryterium spójności wraz z uzasadnieniem.

Zagadnienie ewaluacyjne	Uzasadnienie
Sporządzenie dokumentu zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Węgrowie	Prace nad Strategią, w tym pozyskanie wymaganych prawem opinii, przebiegały w oparciu o informacje określone w uchwale nr XLII/269/2021 Rady Miejskiej Węgrowa z dnia 28 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Prace związane bezpośrednio z opracowaniem dokumentu zakończyły się w II kwartale 2022 r. Opóźnienia związane były z wydłużającym się terminem wydania opinii przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie w sprawie odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
Zgodność z wymogami prawa	Projekt Strategii uwzględnia niezbędne elementy, które zostały wskazane w ustawie o samorządzie gminnym. Ponadto poszczególne etapy prac są zgodne z wymaganiami określonymi w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

**RAPORT Z EWALUACJI TRAFNOŚCI, PRZEWIDYWANEJ SKUTECZNOŚCI I EFEKTYWNOŚCI REALIZACJI STRATEGII
ROZWOJU MIASTA WĘGROWA NA LATA 2021-2030**

Zagadnienie ewaluacyjne	Uzasadnienie
Spójność z metodyką opracowania strategii rozwoju miasta	Projekt Strategii został przygotowany w oparciu o poradnik praktyczny przygotowany na zlecenie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej pn. „Strategia rozwoju gminy – krok po kroku”.
Spójność z dokumentami na szczeblu gminnym	Diagnoza, będąca punktem wyjścia do opracowania Strategii, została przeprowadzona w oparciu o dane zastane, w tym z uwzględnieniem programów i dokumentów planistycznych Miasta. Głównym dokumentem w zakresie zapewnienia spójności w wymiarze przestrzennym było Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.
Spójność z dokumentami na wyższym szczeblu	<p>Określenie założeń strategicznych, wizji, misji i celów zostało poprzedzone nie tylko diagnozą, ale również analizą zapisów dokumentów na szczeblu krajowym i wojewódzkim.</p> <p>Projekt Strategii został przekazany do Zarządu Województwa Mazowieckiego w celu wydania opinii, o której mowa w art. 10f ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. W piśmie z dnia 29.04.2022 r. (znak: OTS-UO-051.8.2022.BW) Zarząd Województwa Mazowieckiego w Warszawie wskazał, iż do czasu uchwalenia strategii rozwoju województwa mazowieckiego na podstawie znowelizowanych w 2020 r. przepisów, nie ma możliwości zaopiniowania strategii rozwoju gminy na podstawie art. 10f ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym.</p> <p>Mając na uwadze fakt, iż Sejmik Województwa Mazowieckiego uchwałą 72/22 z dnia 24.05.2022 r. przyjął Strategię Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+, w projekcie Strategii Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030 wprowadzono zmiany i uzupełnienia dotyczące uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w nowej strategii rozwoju województwa. Opracowany wcześniej projekt Strategii Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030 uwzględniał bowiem ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej wynikające ze Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku przyjętej przez Sejmik Województwa Mazowieckiego uchwałą nr 158/13 z dnia 28 października 2013 r., która obowiązywała na etapie opracowania, a następnie konsultacji społecznych i opiniowania projektu Strategii Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030.</p> <p>We wstępie do Strategii w uwarunkowaniach programowych uwzględniono spójność z założeniami Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze.</p> <p>W ramach modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta uwzględniono zapis, iż biorąc pod uwagę sieć osadniczą województwa mazowieckiego wskazaną w</p>

Zagadnienie ewaluacyjne	Uzasadnienie
	<p>Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze, miasto Węgrów według rangi w 2022 r. stanowi ośrodek lokalny o znaczeniu powiatowym. Ponadto dokonano zmiany zapisów w zakresie obszarów strategicznej interwencji określonych w Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze - Miasto Węgrów zalicza się do OSI problemowego – OSI regionu Mazowieckiego regionalnego: Siedlecki obszar strategicznej interwencji. Wprowadzone zmiany w zakresie ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej nie wpływają na określone cele strategiczne ani wyznaczone kierunki działań do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030.</p> <p>W celu uzyskania opinii Zarządu Województwa Mazowieckiego, w związku z wprowadzonymi zmianami w treści projektu Strategii, 11.10.2022 r. wystąpiono ponownie z wnioskiem o wydanie opinii dla projektu „Strategii Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030”.</p> <p>W piśmie z dnia 14.11.2022 r. (znak: OTS-UO.051.8.2022.EP.3) Zastępca Dyrektora Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego w Warszawie, działając z up. Zarządu Województwa Mazowieckiego, poinformował o pozytywnym zaopiniowaniu przedmiotowego projektu Strategii, wskazując, że uwzględni on ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określone w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze, przyjętej uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 72/22 z dnia 24 maja 2022 r.</p>

7. Spostrzeżenia wynikające z procesu ewaluacji ex-ante

Spostrzeżenia i ewentualne uwagi odnoszą się przede wszystkim do procesu tworzenia lub aktualizacji kolejnego dokumentu strategicznego. Proceduralnie projekt Strategii został przygotowany prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wytycznymi do sporządzania dokumentu strategii rozwoju gminy.

Horyzont czasowy strategii – rok 2030 r. jest spójny z dokumentem strategicznym sporządzonym na szczeblu wojewódzkim.

Projekt Strategii został przygotowany z uwzględnieniem opinii publicznej i dotyczy to zarówno etapu diagnozy strategicznej, jak i określania wizji rozwoju i celów strategicznych. Zaangażowanie społeczeństwa na etapie badania ankietowego ocenia się jednak za niewystarczające. Mogło być to podyktowane ograniczeniami związanymi z epidemią COVID-19. Poznanie bieżących potrzeb mieszkańców, jak również podmiotów działających na terenie miasta wymaga bezpośredniego udziału zainteresowanych stron w procesie opracowania,

a następnie konsultowania dokumentów strategicznych. Warty uwagi jest również włączenie w ten proces przedstawicieli różnych środowisk oraz różnych grup wiekowych, aby jak najlepiej zidentyfikować potrzeby oraz określić potencjały rozwojowe.

W przyszłości (np. przy aktualizacji Strategii rozwoju) warto zaplanować dłuższy czas na pozyskanie wymaganych opinii (założyć dłuższą tolerancję czasową na odpowiedź Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie) oraz przeprowadzenie konsultacji wraz z weryfikacją i oceną zasadności zgłaszanych uwag interesariuszy.

Ze względu na przestrzenny wymiar określanych celów strategicznych, a także przedstawienie modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta, prace nad strategią rozwoju powinny być zbieżne z oceną aktualności zapisów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta, ewentualnie jego aktualizacją. Umożliwi to zachowanie spójności kierunków rozwoju, w tym określenie ewentualnych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta.